

Коледж приватного вищого навчального закладу
«Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

Циклова комісія з соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

ІВНЗ «КІДМУ КПУ»

В. В. Кошолоп

12 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент соціальної роботи

галузь знань **1301 «Соціальне забезпечення»**

напрямок підготовки **5.13010101 «Соціальна робота»**

форма навчання **денна**

(Шифр за ОПП **ППП 13**)

Кіровоград – 2015 рік

Робоча програма «Менеджмент соціальної роботи» для студентів за напрямом підготовки 5.13010101 «Соціальна робота», 2015 року – ____ с.

Розробники: старший викладач циклової комісії з соціальної роботи
Косенко В.Д., к.філос.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри на засіданні циклової комісії з соціальної роботи

Протокол від 23 грудня 2015 року № 4

Директор Коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ»

В. Кошолуп (В. В. Кошолуп)
(підпис) (прізвище та ініціали)

23 грудня 2015 року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Протокол від 23 12 2015 року № 15

23 12 2015 року Голова Г. Ю. Шаркова

1. Опис навчальної дисципліни: «Менеджмент соціальної роботи»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 1301 «Соціальне забезпечення» (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 5.13010101 «Соціальна робота» (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Соціальна робота	Рік підготовки: 2015 – 2016 н. р.	
Змістових модулів – 2		денна форма навчання	заочна форма навчання
Індивідуальне(і) науково (навчально) – дослідне(і) завдання <i>Модуль 1. Предмет та методи менеджменту соціальної роботи</i> <i>Модуль 2. Організаційно-функціональні основи менеджменту соціальної роботи</i>			
Загальна кількість годин – 54 год.		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,25 самостійної роботи студента – 3,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	14 год.	___ год.
		Практичні	
		6 год.	___ год.
		Семінарські	
		___ год.	___ год.
		Лабораторні	
		___ год.	___ год.
		Самостійна робота та індивідуальні завдання:	
34 год.	___ год.		
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:1,7

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Менеджмент соціальної роботи» ознайомити з основами менеджменту, підкреслити важливу роль шкіл менеджменту, теорій соціального управління, знати різноманітні типи організаційних структур служб соціальної роботи, розглянути функції управління соціальною роботою на різних рівнях.

Загальноосвітня (навчальна) – сприяти становленню сучасного висококваліфікованого фахівця соціальної роботи; на підставі вивчення менеджменту соціальної роботи та його законів як специфічного соціального явища.

Розвиваюча – формувати й розвивати знання з основ менеджменту, теорій соціального управління у студентів, навчити їх аналізувати соціологічні закони і явища, виробити навички самостійного аналізу соціологічних явищ, уміння застосовувати отримані знання при оцінюванні конкретної ситуації, сприяти оволодінню уміннями та навичками, які потрібні у професійній діяльності.

Виховна – формувати переконання та ціннісні орієнтації студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості, виховувати активну громадську позицію, сприяти усвідомленню ролі та значення менеджменту соціальної діяльності в становленні Української держави; сприяти розвитку в майбутніх соціологів культури менеджменту, професійних й особистих якостей.

Завдання оволодіти теорією та технологією менеджменту соціальної роботи, що дозволить майбутнім соціальним працівникам вести організаційно-управлінську й адміністративну роботу в різних соціальних закладах.

Предмет: менеджмент соціальної роботи, теорії соціального управління, типи організаційних структур служб соціальної роботи.

В процесі вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- функції менеджменту соціальної роботи;
- відрізнити такі поняття як «менеджмент соціальної роботи», «управління соціальною роботою» й «керування соціальною роботою» й володіти схемами і механізмами реалізації на практиці.

Вміти:

- управляти трудовими ресурсами, знати мотиваційні теорії трудової діяльності;
- керувати майбутньою проектною діяльністю;
- застосовувати різноманітні стилі керівництва у відповідній ситуації, методи вирішення конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет та методи менеджменту соціальної роботи

Тема 1. Сутність та зміст менеджменту соціальної роботи

Категорія «управління» і «менеджмент». Основні підходи щодо досліджень у сфері взаємозв'язку управління та менеджменту. Розуміння менеджменту соціальної роботи. Складові процесу менеджменту соціальної роботи. Основні принципи менеджменту соціальної роботи.

Тема 2. Методологія менеджменту соціальної роботи

Закони і закономірності менеджменту соціальної роботи. Форми, методи та функції менеджменту соціальної роботи. Закони управлінських відносин. Інструменти менеджменту соціальної роботи.

Тема 3. Типологія менеджменту соціальної роботи

Різновиди соціального менеджменту. Моделі та методи взаємозв'язку об'єктів і суб'єктів менеджменту. Проектування як специфічний та актуальний інструмент менеджменту соціальної роботи. Організація у менеджменті соціальної роботи.

Змістовий модуль 2. Організаційно-функціональні основи менеджменту соціальної роботи

Тема 4. Структура менеджменту соціальної роботи

Трирівнева структура управління соціальною роботою в Україні. Заклади соціальної роботи. Специфіка управління закладом соціальної роботи. Управлінська праця менеджерів соціальної роботи. Основні вимоги сучасного менеджера.

Тема 5. Планування як функція менеджменту соціальної роботи

Сутність функції планування. Етапи стратегічного планування. Програмно-цільове управління.

Тема 6. Організаційно-мотиваційна функція та функція контролю менеджменту соціальної роботи

Поняття організаційної діяльності. Норми керованості. Взаємини повноважень. Побудова організації. Змістовні теорії мотивації. Процесуальні теорії мотивації. Форми визнання та оцінки результатів праці. Поняття та види управлінського контролю. Етапи процесу контролю. Контроль в соціальній роботі.

Тема 7. Менеджмент соціальної роботи на макро- і макрорівнях

Соціальна політика як стратегія менеджменту соціальної роботи. Інструменти соціальної роботи. Кадровий потенціал менеджменту соціальної роботи. Ресурсне забезпечення менеджменту соціальної роботи.

Процесуальний характер менеджменту соціальної роботи. Особливості функцій менеджменту соціальної роботи. Самоменеджмент в управлінні соціальною роботою.

4. Структура навчальної дисципліни: «Менеджмент соціальної роботи»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	інд. та с.р.		л	с	п	лаб	інд. та с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Предмет та методи менеджменту соціальної роботи												
Тема 1. Сутність та зміст менеджменту соціальної роботи	7	2				5						
Тема 2. Методологія менеджменту соціальної роботи	7	2				5						
Тема 3. Типологія менеджменту соціальної роботи	9	2		2		5						
Разом за змістовим модулем 1	23	6		2		15						
Змістовий модуль 2. Організаційно-функціональні основи менеджменту соціальної роботи												
Тема 4. Структура менеджменту соціальної роботи	6	2				4						
Тема 5. Планування як функція менеджменту соціальної роботи	9	2		2		5						
Тема 6. Організаційно-мотиваційна функція та функція контролю менеджменту соціальної роботи	9	2		2		5						
Тема 7. Менеджмент соціальної роботи на макро- та мікрорівнях	7	2				5						
Разом за змістовим модулем 2	31	8		4		19						
Усього годин	54	14		6		34						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Типологія менеджменту соціальної роботи	2
2	Планування як функція менеджменту соціальної роботи	2
3	Організаційно-мотиваційна функція та функція контролю менеджменту соціальної роботи	2

6. Самостійна та індивідуальна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та зміст менеджменту соціальної роботи	5
2	Методологія менеджменту соціальної роботи	5
3	Структура менеджменту соціальної роботи	5
4	Менеджмент соціальної роботи на макро- та мікрорівнях	10
5	Концептуальна еволюція менеджменту соціальної роботи	9

7. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)– дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- розв'язування та складання практичних, ситуативних задач різного рівня з теми, модуля або курсу;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- виготовлення схем, розроблення структурно-функціональних схем різних процесів, комплексів, складання карт, соціальних проєктів;
- написання есе, творчих завдань тощо.

8. Методи навчання

Лекція (проблемна, лекція-конференція тощо); семінарські заняття (семінари-диспути, дебати та ін.); практичні заняття (ділові та рольові ігри, моделювання ситуацій тощо); консультації (групові, індивідуальні, дистанційні).

9. Методи контролю

Поточний контроль (рейтинг) – оцінювання за результатами семінарських, практичних занять.

Модульний контроль

Контроль самостійної роботи (захист індивідуальних науково-дослідницьких завдань)

Підсумковий контроль (залік)

Ректорський контроль (виконання комплексних контрольних завдань)

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студентів відбувається на підставі наступних критеріїв:

1) Правильність відповідей (правильне, достатньо глибоке викладення теоретичних понять курсу).

2) Рівень усвідомлення матеріалу курсу і самостійність суджень.

3) Новизна навчальної інформації, рівень використання наукових (теоретичних знань) і правових норм.

5) Вміння користуватися засвоєними теоретичними положеннями.

Відповідь студента оцінюється і за формою, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчального матеріалу.

“ВІДМІННО” ставиться студенту тоді, коли його відповідь бездоганна за змістом, формою, обсягом. Це означає, що студент у повній мірі з програмою засвоїв навчальний матеріал, викладений на лекціях, в підручниках, володіє знаннями, на заліку та семінарських заняттях дає чіткі відповіді на поставлені запитання, а також при рішенні завдань показує знання не лише основної але й додаткової літератури, нормативних джерел наводить власні судження, робить висновки, використовує знання з суміжних, галузевих дисциплін, вміє пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю і легко використовує його для рішення практичних завдань. Мова студента повинна бути логічно обґрунтована і граматично правильна.

“ДОБРЕ” передбачає також високого рівня знань і вмінь. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять, правових норм, невеликі помилки у мові і стилі викладу.

“ЗАДОВІЛЬНО” передбачає наявність знань лише основного матеріалу; студент відповідає по суті питання і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь не повна, нечітка, містить неточності, дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при рішенні практичних задач.

“НЕЗАДОВІЛЬНО” ставиться, коли студент не знає значної частини матеріалу курсу, допускає суттєві помилки при висвітленні основних питань, при формулюванні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, не може провести зв'язок між теоретичним матеріалом і сучасною дійсністю, не може правильно вирішити конкретну задачу, зорієнтуватись в конкретній ситуації, робить велику кількість помилок в усній відповіді.

Поточне тестування та самостійна робота							ІНДЗ	Залік	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							Модульна контрольна робота
15			20				20	15	30	100
T1	T2	T3	T5	T6	T7	T8	20			
5	5	5	5	5	5	5				

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			екзамен	залік
90–100	A	відмінно	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	добре	
75–81	C			
67–74	D	задовільно	задовільно	
60–66	E			
менш 60	F	незадовільно	незадовільно	незараховано

11. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД) «Менеджмент соціальної роботи» – пакет навчально-методичних матеріалів: тези лекцій, плани семінарських, практичних занять і методичні вказівки до них, питання для самоконтролю, до модуль-контролю, заліку, завдання для самостійної та індивідуальної науково-дослідницької роботи (див. додатки).

12. Рекомендована література

Основна

1. Білорус О.Г. Менеджмент: конкурентоздатність і ефективність / О.Г. Білорус, Є.Г. Панченко. — К.: Т-во "Знання" України, 1992. – 40с.
2. Большой энциклопедический словарь / гл. ред. А. М. Прохоров. - [2-е изд., перераб. и доп.] – М. : Большая Российская энциклопедия, 1998.- 1433с.
3. Главацька О. Л. Менеджмент соціальної роботи / [курс лекцій] / О. Л. Главацька - Тернопіль, ТДПУ, 2009. - 65 с.
4. Головатий М. Ф. Політично-правові засади соціального менеджменту в Україні : [курс лекцій] / М. Ф. Головатий, М. П. Лукашевич, Г. А. Дмитренко // Управлінські аспекти соціальної роботи. – К. : МАУП, 2002. – 376 с.
5. Григорьева Н. С. Учебные программы по специализации «Социальный менеджмент» / Н. С. Григорьева. – М. : Дело, 1998. – 48 с.
6. Грищенко В.Н., Демидова Л.Г., Петров А.Н. Теоретические основы прогнозирования и планирования: учебн. пособ. — СПб., 1996. — 42 с.
7. Зарецкий А.Д. Менеджмент соціальної роботи / А.Д. Зарецкий. -
8. Зарецкий А.Д. Менеджмент социальной работы: учебн. пособ. / А.Д. Зарецкий. – Ростов: Феникс, 2008. – 187с.
9. Зверева І. Д. Соціальна політика та менеджмент у соціальній роботі / І. Д. Зверева, Г. В. Лактіонова та ін. – К. : Наук. світ, 2001. – 53 с.
10. Зверева І. Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні. Теорія та практика : монографія / І. Д. Зверева. – К. : КНУ, 1998. – 422 с.

11. Зверева І. Д. Соціальна робота в Україні / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько. – К. : Центр навч. л-ри, 2004. – 256 с
12. Іванова О. Л. Менеджмент в соціальній роботі : метод. рекомендації до навч. курсу [для магістеріуму] / О.Л. Іванова – К. –Ужгород, 2000. – 42 с.
13. Капська А. Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч.-метод. посіб. / А. Й. Капська. – К. : УДЦССМ, 2001. – 220 с.
14. Колков В. Определение эффективности социальных проектов / В. Колков // Социальная работа. – 2005. – №4. – С. 35 – 38.
15. Комаров Е. И. Менеджмент социальной работы / Е. И. Комаров, А. И. Войтенко. – М. : ВЛАДОС, 2001. – 288 с.

Додаткова

1. Алексеевский В. С. Обучение менеджменту – это освоение его культуры и технологий синергетики / В. С. Алексеевский // Инновации в образовании. – 2005. – №2. – С. 9 – 37.
2. Проектирование развития учреждений социального обслуживания / [за ред. Алексеева Л.С. и др.] — М., 1996. – 234 с.
3. Ансоф И. Стратегическое управление / И. Ансоф – М.: Экономика, 1989. – 358с.
4. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления / Г. В. Атаманчук – М. : Юрид. лит., 1997. — 387 с.
5. Афанасьев В. Г. Научное управление обществом. Опыт системного исследования / В. Г. Афанасьев. – М., 1973. – 392 с.
6. Афанасьев В. Г. Социальные аспекты управления / В. Г. Афанасьев. – М. : Экономика, 1981. – 216 с.
7. Крижко В. В. Аксіологічний потенціал державного управління освітою / В. В. Крижко. – К. : ІЗМН, 2005. – С. 32.
8. Крижко В. В. Менеджмент в освіті / В. В. Крижко, Є. М. Павлюченко. – К. : ІЗМН, 1998. – 192с.
9. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основы менеджменту: підручник. – К.: «Академвидав», 2003. – 416 с.
10. Курбатов В. И. Социальная работа / В. И. Курбатов. – Ростов : Феникс, 1999. – С. 267 – 272.
11. Лещинер Р. Подготовка менеджеров в США / на примере Массачусетского технологического института / Р. Лещинер, М. Разу, Ю. Старостин // Экономические науки. – 1991. – №4. – С. 59 – 68.
12. Ли Якокка. Карьера менеджера / Якокка Ли. – М. : Прогресс, 1991. – 384 с.
13. Лукашевич М. П. Теория и практика самоменеджмента : учеб. пособие. – 2-е изд., испр. / М. П. Лукашевич. – Киев : МАУП, 2002. – 360 с.
14. Ляшенко А. И. Организация и управление социальной работой в России : учеб. пособие для высш. учеб. заведений / А. И. Ляшенко. – М. : Наука, 1995. – 74с.
15. Павленок П. Д. Основы социальной работы / П. Д. Павленок. – М. : ИНФРА-М, 1999. – С. 299 – 300.

16. Павленок П. Д. Основы социальной работы / П. Д. Павленок. – М. : ИНФРА-М, 1998. – С. 302
17. Панов А. М. Справочное пособие по социальной работе / А. М. Панов, О. И. Холостова. – М. : М. : Юрист, 1997. – 168 с.
18. Редько П. Використання методу ситуацій у курсі „менеджмент соціальної роботи” / П. Редько // Соціальна політика і соціальна робота. – 2004. – №2. – С.124 - 128.
19. Соціальна педагогіка/соціальна робота : навч. посіб. / [під ред. І. Д. Звереві]. – К. : ІЗМН, 1997. – 392 с.
20. Социальная работа / [под общ. ред. В. И. Курбатова]. – Ростов : Феникс, 1999. – 576 с.
21. Соціальна робота: менеджмент соціальної роботи / [В. П. Андрущенко, І. І. Мигович, В. П. Бех та ін.] – К. : ДЦССМ, 2003. – Кн. 7. – 276 с.
22. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К. : Фенікс, 2000. – 400 с.
23. Українець П. П. Социальная работа : теория и организация / П. П. Українець. – Мн. : ТетраСистемс, 2005. – 288 с.
24. Уткин Э. А. История менеджмента / Э. А. Уткин. – М., 1997. – 224 с.
25. Файоль А. Учение об управлении / А. Файоль. – М., 1924. – 188 с.
26. Файоль А. Общее и промышленное управление / А. Файоль. – М. : Республика, 1992. – 349с.
27. Философский энциклопедический словарь. – М. : Сов. энцикл., 1983. – 840 с.
28. Харченко С. Я. Історія теорія и практика соціальної роботи / С. Я. Харченко, М. С. Кратінов. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 575 с.
29. Шендеровский К. С. Организационные и методические аспекты управления персоналом служб социальной сферы : учеб.-метод. сб. / К. С. Шендеровский. – Киев, 2002. – 117 с.
30. Шендеровський К. С. Управління соціальною роботою з дітьми та молоддю: менеджмент соціальної служби / К. С. Шендеровський. – К. : ДЦССМ, 2002. – 158 с.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Категорії «управління» і «менеджмент». Основні підходи до досліджень у сфері взаємозв'язку управління і менеджменту.
2. Основне розуміння менеджменту соціальної роботи.
3. Об'єкт, суб'єкт вивчення менеджменту соціальної роботи.
4. Основні принципи менеджменту соціальної роботи.
5. Історія розвитку менеджменту.
6. Розвиток управлінської науки в Україні.
7. Характеристика зарубіжних шкіл управління.
8. Сучасні підходи розуміння менеджменту
9. Закони, закономірності менеджменту соціальної роботи.
10. Методи менеджменту соціальної роботи.
11. Закони управлінських відносин.
12. Інструменти менеджменту соціальної роботи.
13. Різновиди соціального менеджменту.
14. Моделі та методи взаємозв'язку об'єктів і суб'єктів менеджменту.
15. Менеджерський цикл у соціальній роботі.
16. Організація у менеджменті соціальної роботи.
17. Трирівнева структура управління соціальною роботою в Україні.
18. Заклади соціальної роботи. Специфіка управління закладом соціальної роботи.
19. Основні якості сучасного менеджменту.
20. Проектування як інструмент менеджменту соціальної роботи
21. Контроль у соціальній роботі.
22. Процесуальний характер менеджменту соціальної роботи.
23. Особливості функцій менеджменту соціальної роботи.
24. Управлінська праця менеджерів соціальної роботи.
25. Самоменеджмент в управлінні соціальною роботою.
26. Соціальна політика як стратегія менеджменту соціальної роботи.
27. Кадровий потенціал менеджменту соціальної роботи.
28. Структура менеджментського корпусу соціальної роботи в Україні.
29. Ресурсне забезпечення менеджменту соціальної роботи.